

Qəşəm NƏCƏFZADƏ

BƏYİM

Məkan Gəncə idi, zaman 1980-ci il. Bəyim ikinci kursda oxuyurdu, mən 4- cü kursda. Bəyim şeir yazırdı, mən nəsr. Şeirlərini bəyəndiyim gündən Bəyim Gəncədə gözəllik atını minib sağa-sola çapırdı.

Biz kənd uşaqları Gəncədəki "lələ"lərdən qorxurduq. Lələlərin adama sataşmağı siqaret istəməklə başlayırdı. Tərslikdən bizim də siqaretimiz olmurdu. Bir-iki qapaz yeyib qızara-qızara gedirdik yataqxanaya.

O qapazdan sonra ürəyimizdə nə sevgi qalırdı, nə maraq, nə də bir təpər. İnstituta qoyun kimi gedib, qoyun kimi gəlirdik.

Bəyim hardan olsa, yaxşıdı? – Gəncədən. Özü də Gəncənin harasından olsa, yaxşıdı? – Böyük Bağbandan.

Hər şey ondan başladı ki, başı batmış Bəyim dedi ki, axşam dərsdən gec çıxacağıq, məni evimizə qədər ötürərsən. Bu da düz gəlib düşürdü axşam saat səkkizin yarısına. Özü də günün gödələn vaxtı. Dekabrın ortası. Lələlərin ov vaxtı.

Nə isə, səkkizin yarısı gəlib çatanacan Lələ və siqaret məsələləri beynimi didir, Bəyimə rast gəldiyim günə söyürdüm. Bıçağı mənə hardan vuracaqlar, o yeri bədənimdə müəyyənləşdirdim. Bağbanlarda xəstəxana-zad yeri bələdlədim. Qanı ilk anda necə kəsmək olar? – düşündüm. Dərs bitənəcən iki dəfə Bağbanlara gedib- gəlməklə məşq elədim. Problem olsa, qaçıb hansı dükanə, qəzet köşkünə girmək bərədə bəhanə fikirləşdim. Bu küçədə taksilərin azlığını diqqətdən qaçırmadım.

Axşam saat səkkizin yarısında Bəyim düşdü yanıma, düzəldik yola. Bəyimdən xahiş elədim

ki, gəl taksilə ilə gedək, ya avtobusa minək. Dedi, kəs başımı, minməyəm, sənə yeni şeirlərimi oxuyacam.

Bəyim şeir oxuyur, canımda bıçaqların yeri sayır. Tər dabanımla gedir. Bəyim bəndən nə xəbəri var ?

Bağbanların girişində lələlər kəsdi qabağımızı, nə kəsdi. İstədim Bəyimi qoyub qaçam. Gözaltı dükanə-zada baxdım, yaxınlıqda adamların olub- olmamağını müəyyənləşdirdim. Gördüm çıxış yolu yoxdur, yox. Ən yaxşısı qaçmaqdı. Amma lələlərin ən canlısı yapışdı qolumdan, elə bil fikrimi duydu. Məni tutub bərk saxladı. Əvvəl siqaret-zad, ünvan-zad, hansı rayon-zad soruşdu. Bunları yüngülvari ötüşdürdüm. Keçdilər əsas məsələyə:

– Lələ, bu qız sənə nəyəndi?

Dedim, heç nəyim.

Dedilər, gecə vaxtı bəs bu cığırda nə gəzirsən?

“Nə işin vardı cığırda,

İt də tutub çığırda” – məsəli düşdü yadıma.

Başımı saldım aşağı, elə bildim, bıçaq bu saat gələcək. Əvvəl böyrək yerləşən hissəmi qabağa verdim. Düşündüm ki, yenə, heç olmasa, böyrək iki dənədir, biri gedər, biri qalar. Daş olan böyrəyimi dəqiqləşdirib tez onu verdim qabağa. Yadıma öd kisəmdə daş olmağı da düşdü. Qarnımın sağ tərəfini, sağ böyrəyin üstünü daha da irəli qabartdım.

Lələlər lap dərinə getdilər.

– Bəlkə, bu qızı sevirsən?

Fikirləşdim ki, onsuz da bunların bıçaqlarının qabağına iki qurbanlıq qoymuşam, ağılıma nə gəlsə, deyəcəm, sonrasını nə ola, ola. Birdən yanımızdakı evin darvazası açıldı, bir qoca arvad çıxdı, əyləşdi küçədəki skamyada.

Düşündüm ki, bəd ayaqda qaçıb arvadın arxasında gizlənib elərəm. Ona görə lap ürəkləndim. Yenə dedim, sonrasını nə ola, ola.

Bu qızı ürəkdən sevirəm, – dedim.

Sonra qıza dedilər ki, sən də bu oğlanı sevirsən?

Bəyim də sağ olsun, dedi, mən də bu oğlanı ürəkdən sevirəm.

Necə ki, pişiyin ağızından sərçə qaça ha, bax elə çıxdıq lələlərin əlindən. Utandığımızdan danışmırdıq. Lələlər bizlə məzələnmişdi. Bəyimi küçə qarısından həyəətə ötürüb taksi ilə geri qayıtdım. Zalım qızı demədi ki, gəl bir gecəlik bizdə qal. Desəydi, qalardım.

Bu hadisədən sonra düz beş gün Bəyimlə bir-birimizi dindirmədik. Əslində bu küsülülük ürəyimdən idi. Bəyim yenə: – mənə ötür – deyə bilərdi. Sonra barışdıq. Xeyli güldük.

Mən Bəyimi yaman sevdim, Bəyim də mənə. Elə bil Bağban istiqamətində marşrutda işləyirdim. Hamı mənə tanıyırdı.

İyun ayının sonlarında Bəyimlə dayanmışdıq institutun qarşısındakı çinarın altında. Dərslər artıq bağlanırdı. İsti adamı sac kimi qovururdu. Kəndə gedəcəkdim. Bəyimlə vədələşdim ki, sentyabra qədər dözə bilmərəm, avqust ayında filan tarixdə, filan saatda gələcəm, bu ağacın altında görüşək. O da sevindi, uşaq kimi atılıb-düşdü. Birdən əlim dinc dayanmadı, ağacın qoşa yarpağının birinə öz adımlı, birinə də Bəyimin adını yazdım. Dedim ki, biz gələncən qoy adlarımız görüş yerimizə keşik çəksin.

Mən gəldim kəndə. Bəyim də getdi evlərinə. Avqust ayı gəldi, dediyimiz tarixdə gəldim instituta. İlk dəfə qarşıma Bəyimin institutun qəbul şöbəsində işləyən xalası qızı çıxdı. Həlox, beş-on beş elədik.

Bəyimi soruşdum. Dedi, iyulda Bəyimin toyu oldu, getdi Xanların Toğana kəndinə. İlk dəfə idi ki, ürəyimə bıçaq dirədilər, qəhərləndim. Bildim ki, Bəyimin uşaqlığından istifadə edib onu aldadıblar, yoxsa o, belə eləməzdi. Çinarın altına gəlib adımla yazılan yarpaqları axtarmağa başladım. Axır ki, tapdım. Bəyimin adı olan yarpaq, deyəsən, qırılıb düşübmüş. Kimsə onu qara sapla mənim adımla olan yarpağa sarımışdı. Mənə ağlamaq tutdu.

